

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 4426
Tarih : 16.12.2019

- 22686

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 16.12.2019

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

Ankara'da bir veteriner kliniğinin sahibi olan ve orda veteriner hekim olarakta görev yapan Prof. Dr. Hasan Bilgili tarafından cinsel saldırıya uğrayan veteriner Ç. B'nin savcılıkta yaşadıklarını anlatması kamuoyunda ciddi tepkilere neden olmuştur. Hasan Bilgili geçtiğimiz Nisan ayında sahibi olduğu klinikte veteriner Ç.B'ye darp uygulayarak cinsel saldırıda bulunduğu sonrasında ise eğer kendisi hakkında şikayetçi olursa öldürmekle tehdit ettiği bilgileri basında yer almıştır. Ç.B ifadesinde Hasan Bilgili'nin tecavüzüne uğramasının ardından, Serkan Durmaz tarafından Hasan Bilgili'ye yardım edildiğini ve fotoğraflarının sanal ortamda paylaşılması hakkında tehdit edildiğini ifade etmiştir. Ayrıca Ç.B cinsel saldırı sonrasında zorla bir kliniğe götürülüp jinekolog Hüseyin Şenyurt tarafından zorla muayene edildiğini ve tecavüz delillerinin ortadan kaldırıldığını ifadelerinde söylemiştir. Hakkında daha öncede 5 taciz ve tecavüz iddiaları olan Hasan Bilgili Ç.B'ye tecavüz etmesi sonrasında 7 Nisan'da tutuklanmış ancak 22 Mayıs'ta tahliye edilmiştir. Tahliye sonrasında da öğretim üyesi olduğu Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden YÖK'ün kararı beklenmeden apar topar emekli edilmiştir.

Hasan Bilgili tarafından cinsel saldırıya uğrayan Ç.B daha sonra gitmiş olduğu savcılıkta da savcı tarafından yargılanmış ve hakaretlere maruz kalmıştır. Savcının kendisine, kendisinden örnekler vererek "*Ben burada oturuyorum. Ben de kadını sen de kadınsın. Ben neden tecavüze uğramıyorum de sen uğruyorsun? Görüntülerde sen Hasan Bilgili'nin koluna girmiş gibisin*" dediği Ç.B'nin ifadelerinde yer almıştır. Ç. B'nin avukatı Aslı Arıhan bu

2686

ifadeleri kullanan savcının daha öncede tecavüze uğrayan İspanyol asıllı bir kadına da “o sırada dışarda ne işin vardı? dediğini hatırlatarak yoğun çabalar sonucunda savcıyı değiştirebildiklerini ifade etmiştir.

Ülkemizde son bir yılda yaklaşık 405 kadın katledilmiştir. Katledilen kadınlardan çoğu koruma talebinde bulunmuş ancak herhangi bir önlem alınmadığı için kocası, eski kocası veya tanıdıkları erkekler tarafından öldürülmüşlerdir. Kadın cinayetlerindeki artışın bir nedeni de kadına yönelik şiddet ve tecavüz olaylarının meşru gösterildiği söylemlerdir. Tecavüze ya da farklı biçimde cinsel saldırıya uğramış bir kadın şikayetçi olduğunda savcı tarafından da mağdur edilmesi görevini olması gerektiği gibi yerine getirmediğinin, görevini kötüye kullandığının ve kadının ikincil mağduriyet yaşamasına sebep olduğunun bir göstergesidir.

İstanbul Sözleşmesi, taraf olan devletlere kadınların ayrımcılığa maruz kaldığı durumlar için kadınları koruması yönünde sorumluluk yükler.

İstanbul Sözleşmesinin;

1. maddesinin c bendine göre; Sözleşmeye taraf olan devletler kadına karşı şiddet ve aile içi şiddetin tüm mağdurlarının korunması ve bunlara yardım edilmesi için kapsamlı bir çerçeve, politika ve tedbirler tasarlamak konusunda taahhütte bulunur.

4. maddesi 3. bendine göre; Sözleşmeye taraf olan devletler özellikle de mağdurların haklarını korumaya yönelik tedbirlerin, cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka tür görüş, ulusal veya sosyal köken, bir ulusal azınlıkla bağlantılı olma, mülk, doğum, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, sağlık durumu, engellilik, medeni hal, göçmen veya mülteci statüsü veya başka bir statü gibi, herhangi bir temele dayalı olarak ayrımcılık yapılmaksızın uygulanmasını temin edeceklerdir.

5. maddesinin 2. bendine göre; Taraflar, devlet dışı aktörlerce gerçekleştirilen ve bu sözleşmenin kapsamı dahilindeki şiddet eylemlerinin önlenmesi, soruşturulması, cezalandırılması ve bu eylemler nedeniyle tazminat verilmesi konusunda azami dikkat ve özenin sarfedilmesi için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır.

15. maddesinin 1. bendine göre; Taraflar, bu sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet eylemlerinin mağdurları veya mağduriyete neden olanlar üzerinde çalışan ilgili profesyonel kadroların, söz konusu şiddet olaylarının önlenmesi ve tespit edilmesi, kadın erkek eşitliği,

22/8/16

mağdurların ihtiyaçları ve haklarının yanı sıra, ikincil mağduriyetin önlenmesi konularında uygun bir şekilde eğitimini sağlayacak veya bu eğitimi güçlendireceklerdir.

18. maddesinin 3. bendinin 3. cümlesine göre; taraflar alınan tedbirler ile ikincil mağduriyetten kaçınılmasını amaçlamasını, temin edeceklerdir.

25. maddesine göre; Taraflar mağdurlar için tıbbi ve adli tıp muayenesi yapmak, travma desteği ve danışmanlık hizmetleri sağlamak üzere uygun, yeterli sayıda ve kolayca erişilebilen, ırza geçmeyle ilgili kriz merkezleri veya cinsel şiddet sevk merkezleri oluşturmak üzere gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır.

Bu bağlamda;

- 1) Cumhuriyet Savcısı mağdur Ç.B'ye "Ben burada oturuyorum. Ben de kadını sen de kadınsın. Ben neden tecavüze uğramıyorum de sen uğruyorsun? Görüntülerde sen Hasan Bilgili'nin koluna girmiş gibisin?" ifadelerini kullanmış mıdır?
- 2) Cumhuriyet Savcısının kullandığı ifadeleri nedeniyle HSK tarafından açılmış bir soruşturma var mıdır?
- 3) Bir Cumhuriyet Savcısının bu ifadeleri kullanıyor olması ülkemizde kadınlara yönelik tecavüz olaylarında ceza verilmeyeceği sonucunu doğurmamakta mıdır?
- 4) İstanbul Sözleşmesinin 15. Maddesine göre söz konusu şiddet eylemine uğrayan mağdurların, mağduriyetinin önlenmesi ve ikincil mağduriyetin yaşanmaması için uzman kadrolarla eğitim sağlanması sorumluluğu taraf devletlere yüklenmiştir. Söz konusu davada cinsel şiddete maruz kalmış kadına, kadınlığı üzerinden ayrımcılık uygulayarak ikincil mağduriyete uğratan Cumhuriyet Savcısı bu eğitimleri almış mıdır?
- 5) Cinsel şiddete uğrayan kadınların ikincil mağduriyetini önlemek amacıyla tüm savcı ve hakimlere İstanbul Sözleşmesinde de yer alan hükümler doğrultusunda bu eğitimleri veriyor musunuz? Bu eğitimler verilmiyor ise önümüzdeki dönem bakanlık programınızda bu eğitimler ile ilgili bir program yer almakta mıdır?
- 6) İstanbul Sözleşmesinin 25. Maddesinde de yer alan cinsel şiddetin önlenmesi ve cinsel şiddet mağdurlarına destek ve ikincil mağduriyetin önlenmesini sağlamak amacıyla kurulması önerilen tecavüz şiddet merkezleri ve cinsel şiddet dayanışma merkezlerini bir an önce hayata geçirmeyi düşünüyor musunuz?

- 7) Bu Cumhuriyet Savcısının cinsel saldırı olaylarına bakış açısı bu mudur? Bu bakış açısı mesleğini yerine getirirken doğru mudur?
- 8) İstanbul Sözleşmesinin madde 49/2 uyarınca, *“Taraflar devletler, şiddetin toplumsal cinsiyete dayalı anlayışına ve insan hakları temel ilkelerine uygun olarak, sözleşme uyarınca belirlenen suçların soruşturulması ve kovuşturulmasının etkili biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla, gerekli hukuki veya diğer önlemleri alacaklardır”* şeklindedir. Cinsel saldırı mağdurunun şikâyeti sonrasında olayı soruşturan Cumhuriyet Savcısının yukarıda belirtilen sorularıyla etkili bir soruşturma mı yürütülmeye çalışılmıştır?
- 9) Çoğunluğu kadın olan cinsel şiddet mağdurlarına, ancak saygın olmaları halinde mahkemelerce koruma sağlandığından, bu tür önyargılar, fiili eşitsizliğe ve ayrıca ikincil mağduriyete yol açacaktır. Mağdurun cinsel geçmiş ve davranışları hiçbir saldırıyı haklı kılmaz ve mağdurlar ikinci bir travma daha yaşama korkusu taşımadan, hukuki yollara başvurabilmesi için sadece cinsel saldırı suçları ile ilgilenen bu konuda eğitim almış Cinsel Saldırı Suçu Savcılıkları kurmayı düşünüyor musunuz?
- 10) Ç.B’ye cinsel saldırıda bulunan Hasan Bilgili tahliye edilmesinde Savcının bu ifadeleri etkili olmuş mudur?